

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 janvier 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code d'instruction criminelle
en ce qui concerne
l'utilisation du polygraphe**

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière)

Voir:

Doc 55 0577/ (2019/2020):

- 001: Proposition de loi de Mme Gabriëls, M. Lachaert et Mme Liekens.
- 002 à 004: Modification auteur.
- 005: Amendements.
- 006: Rapport de la première lecture.
- 007: Articles adoptés en première lecture.
- 008 et 009: Amendements.
- 010: Rapport de la deuxième lecture.
- 011: Texte adopté en deuxième lecture

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 januari 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek
van strafvordering wat het gebruik
van de polygraaf betreft**

AMENDEMENTEN

ingediend in plenaire vergadering)

Zie:

Doc 55 0577/ (2019/2020):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Gabriëls, de heer Lachaert en mevrouw Liekens.
- 002 tot 004: Wijziging indiener.
- 005: Amendementen.
- 006: Verslag van de eerste lezing.
- 007: Artikelen aangenomen in eerste lezing.
- 008 et 009: Amendementen.
- 010: Verslag van de tweede lezing.
- 011: Tekst aangenomen in tweede lezing.

01400

N° 18 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 112^{duodecies}, § 2, alinéa 1^{er}, proposé, insérer les mots “, le procureur fédéral ou le procureur général” après les mots “juge d’instruction”.

JUSTIFICATION

Le procureur du Roi ou le juge d’instruction ne sont pas les seuls à pouvoir être chargés de mener respectivement une information ou une instruction. Le procureur fédéral et le procureur général peuvent également mener l’enquête. Il convient dès lors de modifier la disposition relative à l’utilisation du polygraphe.

Nr. 18 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde artikel 112^{duodecies}, § 2, eerste lid, de woorden “, de federale procureur of de procureur generaal,” invoegen tussen de woorden “procureur des Konings” en de woorden “of, naargelang”.

VERANTWOORDING

Niet alleen de procureur des Konings of de onderzoeksrechter kunnen worden belast met het voeren van respectievelijk een opsporingsonderzoek, dan wel een gerechtelijk onderzoek. Dit geldt eveneens voor de federale procureur alsmede de procureur generaal. Het is dan ook wenselijk om de bepaling over het gebruik van de polygraaf aan te passen.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)

N° 19 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Compléter l'article 112^{duodecies}, § 2, alinéa 1^{er}, proposé par ce qui suit:

“Il peut également être proposé aux indicateurs et aux repentis de se soumettre à un test polygraphique dans le cadre des affaires pour lesquelles ils ont fourni des informations.”

JUSTIFICATION

Dans le cadre d'une enquête pénale, des informations sont parfois fournies par des indicateurs ou des repentis. Le contenu des informations fournies peut parfois être essentiel et déterminant pour la suite de l'enquête. Il doit dès lors à tout le moins également être possible de soumettre les indicateurs et les repentis à un test polygraphique.

Nr. 19 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

Het voorgestelde artikel 112^{duodecies}, § 2, eerste lid, aanvullen met de volgende zin:

“Ook aan tipgevers en spijtoptanten kan in de zaken waarin ze informatie hebben verstrekt worden voorgesteld zich te onderwerpen aan een polygraaftest.”

VERANTWOORDING

Bij het voeren van een strafrechtelijk onderzoek wordt in sommige gevallen informatie aangeleverd door tipgevers of spijtoptanten. De inhoud van de geleverde informatie kan soms van groot belang zijn en bepalend zijn voor het verdere verloop van het onderzoek. Derhalve moet het minstens tevens mogelijk zijn om van tipgevers en spijtoptanten een polygraaftest af te nemen.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)

N° 20 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 112^{duodecies}, § 2, alinéa 2, proposé, insérer les mots “, le procureur fédéral ou le procureur général” après les mots “juge d’instruction”.

JUSTIFICATION

Le procureur du Roi ou le juge d’instruction ne sont pas les seuls à pouvoir être chargés de mener respectivement une information ou une instruction. Le procureur fédéral et le procureur général peuvent également mener l’enquête. Il convient dès lors de modifier la disposition en ce sens.

Nr. 20 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde artikel 112^{duodecies}, § 2, tweede lid, de woorden “de federale procureur of de procureur generaal” invoegen tussen de woorden “procureur des Konings” en de woorden “of, naargelang”.

VERANTWOORDING

Niet alleen de procureur des Konings of onderzoeksrechter kunnen worden belast met het voeren van een respectievelijk opsporingsonderzoek, dan wel gerechtelijk onderzoek. Dit geldt eveneens voor de federale procureur alsmede de procureur generaal. Het is dan ook wenselijk de bepaling in die zin aan te passen.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)

N° 21 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 112duodecies, § 2, alinéa 2, proposé, après les mots "Cette décision est motivée", insérer les mots "et n'est pas susceptible d'appel".

JUSTIFICATION

Comme le prévoit l'alinéa 2 proposé, la demande des personnes mentionnées à l'alinéa 1^{er} de se soumettre à un test polygraphique peut être rejetée, selon le stade de l'instruction, par le procureur du Roi ou par le juge d'instruction (et pourra également être rejetée par le procureur fédéral et le procureur général si l'amendement n° 18 est adopté). Cette décision est motivée.

Il serait préférable d'également préciser si cette décision est susceptible d'appel ou non et, dans l'affirmative, sous quelle forme et dans quel délai.

Dès lors que le procureur du Roi ou le juge d'instruction, selon le stade de l'instruction, peuvent, par courrier motivé, rejeter la demande d'un test polygraphique, il ne semble pas opportun de prévoir une possibilité d'appel contre cette décision. L'instance qui serait compétente pour statuer sur cet appel pourrait en effet renvoyer *pro forma* au même stade pour rejeter l'appel.

Nr. 21 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde artikel 112duodecies, § 2, tweede lid, de woorden "die niet vatbaar is voor hoger beroep," invoegen tussen de woorden "met redenen omklede beslissing" en de woorden "dit verzoek".

VERANTWOORDING

Zoals vermeld in het voorgestelde tweede lid kan het verzoek van de in het voorgestelde eerste lid vermelde personen tot het afleggen van een polygraaftest, door de procureur des Konings of onderzoeksrechter (en de federale procureur en procureur generaal voor zover amendement nr. 18 zou worden aangenomen), naargelang de stand van het onderzoek, worden afgewezen. Deze beslissing wordt met redenen omkleed.

Het dient de voorkeur te genieten tevens te bepalen of er tegen deze beslissing al dan niet hoger beroep kan worden aangetekend, en voor zover dit het geval zou zijn: op welke wijze en binnen welke termijn.

Aangezien de procureur of de onderzoeksrechter, met een gemotiveerd schrijven, kunnen verwijzen naar de stand van het onderzoek om het verzoek tot het afleggen van een polygraaftest af te wijzen, lijkt het niet opportuun om tegen deze beslissing een beroepsmogelijkheid te kunnen instellen. De instantie die bevoegd zou zijn om zich uit te spreken over het hoger beroep zou immers *pro forma* kunnen verwijzen naar dezelfde stand van zake van het onderzoek om het hoger beroep af te wijzen.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)

N° 22 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Compléter l'article 112^{duodecies}, § 2, alinéa 2, proposé par ce qui suit:

“À l’expiration d’un délai de six mois, à compter de la date de la décision initiale ou précédente rendue par le procureur du Roi, le procureur fédéral, le procureur général ou le juge d’instruction quant au rejet de la demande de procéder à un test polygraphique, les personnes mentionnées à l’alinéa 1^{er} peuvent adresser une nouvelle demande à l’auteur de ce rejet. Si celui-ci a omis de répondre à la demande initiale ou précédente, le délai de six mois prend cours un mois après l’envoi de la demande initiale ou précédente.”

JUSTIFICATION

Ce n'est pas parce que la demande de test polygraphique a été rejetée par le procureur du Roi ou par le juge d'instruction (ou par le procureur fédéral ou le procureur général si l'amendement n° 18 est adopté) au cours de l'instruction et compte tenu du stade de l'instruction que ce rejet doit être définitif.

Certains facteurs ou développements survenus dans le cadre de l'instruction qui empêchaient *a priori* d'accéder à la demande peuvent en effet avoir évolué, de sorte que le motif de rejet n'existe plus.

Dans ce cas, il peut être opportun de permettre aux personnes visées à l'alinéa 1^{er} dont la demande a été rejetée d'adresser une nouvelle demande à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la précédente décision de rejet du procureur du Roi ou du juge d'instruction. Si le procureur du Roi ou le juge d'instruction n'a pas répondu à la première demande ou à la demande précédente, le délai de six mois pourra prendre cours un mois après l'envoi de la demande initiale ou précédente au procureur du Roi ou au juge d'instruction.

Nr. 22 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

Het voorgestelde artikel 112^{duodecies}, § 2, tweede lid, aanvullen met de volgende zin:

“Na het verstrijken van een periode van zes maanden, te rekenen van de datum van de initiële, dan wel vorige beslissing van de procureur des konings, de federale procureur, de procureur generaal of onderzoeksrechter omtrent de afwijzing van het verzoek tot afleggen van een polygraaftest kunnen de personen vermeld in het eerste lid, een nieuwe aanvraag richten aan diegene die hun verzoek heeft afgewezen. Indien deze zou nagelaten hebben te antwoorden op het initiële dan wel vorige verzoek tot aanvraag neemt de termijn van zes maanden aanvang één maand nadat het initiële dan wel vorige verzoek aan hen werd gericht.”

VERANTWOORDING

Het is niet omdat de vraag tot het afleggen van een polygraafonderzoek tijdens het onderzoek en gelet op de stand van het onderzoek negatief wordt beoordeeld door de procureur des Konings of onderzoeksrechter (of de federale procureur of procureur generaal voor zover amendement nr. 18 zou worden aangenomen), dat dit zo moet blijven.

Bepaalde factoren of evoluties binnen het onderzoek op grond waarvan er *a priori* geen toestemming kon worden verleend kunnen zijn geëvolueerd waardoor desbetreffende weigeringsgrond niet meer voorhanden is.

Om deze reden kan het aangewezen zijn om de personen vermeld in het eerste lid, wiens verzoek werd afgewezen, de mogelijkheid te bieden een nieuwe aanvraag te laten richten, na het verstrijken van een periode van zes maanden, te rekenen van de datum van de vorige beslissing omtrent de afwijzing van de procureur of onderzoeksrechter. Indien de procureur of onderzoeksrechter niet zou hebben geantwoord op het eerste dan wel vorige verzoek kan de termijn van zes maanden aanvang nemen één maand nadat het initiële dan wel vorige verzoek aan de procureur of onderzoeksrechter werd gericht.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)

N° 23 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 112^{duodecies}, § 3, proposé, compléter l'alinéa 3 par un quatrième tiret:

“— personnes atteintes d'une affection physique ou médicale à propos de laquelle un expert a attesté que ses effets pouvaient avoir une certaine incidence sur les résultats du test polygraphique.”

JUSTIFICATION

L'alinéa 3 définit les catégories de personnes qui ne peuvent pas être soumises à un test polygraphique.

Il mentionne en particulier:

— les femmes enceintes;

— les mineurs de moins de seize ans;

— toute personne dans les quarante-huit heures à compter de la privation de liberté effective.

Le paragraphe 5, alinéa 1^{er}, proposé prévoit que toute personne qui sera soumise à un test polygraphique pourra, préalablement à ce test, faire l'objet d'un test de dépistage d'alcool, de drogues ou de médicaments et d'un examen psychologique ou psychiatrique.

Le paragraphe 3 précité ne mentionne toutefois pas les personnes atteintes d'une affection physique ou médicale dont les effets peuvent avoir une incidence sur les résultats du test polygraphique.

Pour cette catégorie de personnes, un examen médical visé au paragraphe 5, alinéa 1^{er}, ne figure pas non plus parmi les possibilités.

Il est justifié d'ajouter également les personnes souffrant d'une maladie cardiaque, souffrant d'un trouble respiratoire ou présentant des symptômes de paralysie à la catégorie de personnes qui ne peuvent pas être soumises à un test polygraphique. Les affections médicales précitées ont en effet un impact direct sur les enregistrements effectués lors de la réalisation d'un test polygraphique.

Nr. 23 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

Het voorgestelde artikel 112^{duodecies}, paragraaf 3 aanvullen met een vierde streepje, luidende:

— “personen die lijden aan een fysieke of medische aandoening waarvan voorafgaandelijk wordt geattesteerd door een deskundige dat deze een weerslag kan hebben op de resultaten van de polygraaftest.”

VERANTWOORDING

Het derde lid bepaalt de categorieën van personen waarvan geen polygraaftest kan worden afgenomen.

In het bijzonder worden vermeld:

— zwangere vrouwen;

— minderjarigen beneden de 16 jaar;

— personen binnen achtenveertig uur te rekenen vanaf hun effectieve vrijheidsberoving.

De voorgestelde paragraaf 5, eerste lid, bepaalt dat voorafgaandelijk aan elke polygraaftest een alcohol-, drugs-, of geneesmiddelen test en een psychologisch of psychiatrisch onderzoek kan worden afgenomen van de personen die zullen worden onderworpen aan de test.

Personen met een fysische dan wel medische aandoening waarvan de gevolgen van hun ziekte een bepaalde weerslag kan hebben op de resultaten van de polygraaftest worden evenwel niet vermeld in de voornoemde paragraaf 3.

Evenmin behoort voor deze categorie van personen een in paragraaf 5, eerste lid, medisch onderzoek tot de mogelijkheden.

Het is verdedigbaar dat mensen met een hartafwijking, een stoornis aan het ademhalingsstelsel of bepaalde verlamingsverschijnselen eveneens worden toegevoegd aan de categorie van personen waarvan geen polygraaftest kan worden afgenomen. Voormelde medische aandoeningen hebben immers een direct gevolg op de diverse registraties die worden verricht bij een polygraaftest.

Étant donné que les affections médicales précitées ne sont pas toujours perceptibles à l'œil nu, elles peuvent échapper à l'application du paragraphe 5, alinéa 3 (selon lequel le polygraphiste peut mettre fin au test à tout moment s'il doute de la santé ou de l'état mental ou physique de l'intéressé), et les personnes concernées doivent bénéficier d'un statut d'exception distinct.

Aangezien voornoemde medische aandoeningen niet altijd waarneembaar zijn met het blote oog kunnen ze ontsnappen aan de toepassing van paragraaf 5, derde lid, (dat bepaalt dat de polygrafist te allen tijde de polygraaftest kan stoppen indien hij twijfelt over de psychische of fysieke gezondheid of de toestand van de betrokkene) en dienen ze te worden ondergebracht in een apart uitzonderingsstatuut.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)

N° 24 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 1112duodecies, § 4, alinéa 2, proposé, remplacer le troisième tiret par ce qui suit:

“- que lorsqu'elle se fait assister d'un avocat, elle a droit, préalablement à la signature éventuelle du procès-verbal de consentement visé à l'alinéa 3, à une concertation confidentielle avec son avocat. En cas de signature du procès-verbal de consentement, la personne qui sera soumise au test polygraphique a droit, pendant toute la durée de la réalisation du test polygraphique, à l'assistance de son avocat.”

JUSTIFICATION

L'article 112duodecies, § 4, alinéa 2, troisième tiret, proposé, dispose que la personne soumise à un test polygraphique est informée oralement, avant le début du test, que si elle se fait assister d'un avocat, son avocat peut suivre ce test dans une pièce prévue à cet effet mais ne peut ni intervenir directement durant le test, ni l'interrompre.

Nous partageons l'inquiétude de l'OVb, et considérons que la disposition précitée pourrait avoir pour effet que les droits de la défense ne soient pas suffisamment garantis et que le principe d'égalité soit enfreint.

Concrètement, la législation Salduz pourrait être évoquée, en particulier en ce qui concerne la concertation confidentielle préalable avec un avocat ainsi que le droit à l'assistance d'un avocat au cours du test polygraphique.

Dès lors que l'alinéa 3 proposé dispose que la personne soumise au test polygraphique doit exprimer son consentement en connaissance de cause, en signant un procès-verbal de consentement, il convient que la personne priée de se soumettre à ce test ait droit à une concertation confidentielle avec son avocat préalablement à la signature du procès-verbal de consentement.

Nr. 24 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde artikel 112duodecies, § 4, tweede lid, het derde streepje vervangen als volgt:

“- indien hij zich laat bijstaan door een advocaat, hij voorafgaandelijk aan de gebeurlijke ondertekening van het proces-verbaal van toestemming bedoeld in het derde lid, recht heeft op een vertrouwelijk overleg met zijn advocaat. Ingeval van ondertekening van het proces-verbaal van toestemming heeft de persoon die zal worden onderworpen aan de polygraaftest tijdens de volledige duur van de afname van de polygraaftest recht op bijstand van zijn advocaat.”

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 112duodecies, § 4, tweede lid, derde streepje, stelt dat de persoon die zal worden onderworpen aan een polygraaftest er mondeling en voor aanvang van de test van in kennis wordt gesteld dat indien hij zich laat bijstaan door een advocaat, zijn advocaat deze test mag volgen vanuit de volkamer, zonder echter rechtstreeks te mogen tussenkomen tijdens de eigenlijke test of deze te mogen onderbreken.

Wij delen de bezorgdheid van de OVb, en menen dat voornoemde bepaling ertoe zou kunnen leiden dat de rechten van verdediging onvoldoende zouden zijn gewaarborgd en het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden.

In concreto zou kunnen verwezen worden naar de Salduz-wetgeving, in het bijzonder voor wat betreft het voorafgaand vertrouwelijk overleg met een advocaat alsmede het recht op bijstand van een advocaat gedurende de afname van de polygraaftest.

„Aangezien het voorgestelde derde lid bepaalt dat de persoon die onderworpen wordt aan de polygraaftest, met kennis van zaken dient toe te stemmen, middels het ondertekenen van een proces-verbaal van toestemming, komt het gepast voor dat de persoon die wordt verzocht tot het afleggen van een polygraaftest, voorafgaandelijk aan het ondertekenen van het proces-verbaal van toestemming recht zou hebben op een vertrouwelijk overleg met zijn advocaat.

Il convient dès lors de modifier le troisième tiret proposé en ce sens pour les raisons précitées.

Om de voornoemde reden dient dan ook het voorgestelde derde streepje in die zin te worden aangepast.

Marijke DILLEN (VB)
Katleen BURY (VB)